

O'ZBEKISTON

OVOZI

IJTIMOIY-
SIYOSIY
GAZETA

Қарор ва ижро

БУЮК АЖДОДЛАРИМИЗГА ЭҲТИРОМ

Юртимизда истиқлол йилларида неча минг йиллик тарихий-маънавий қадриятларимиз қайта тикланиб, буюк аждодларимиз қолдирган бой маънавий мерос ҳар томонлама чуқур ўрганилмоқда. Уларнинг мангу кўним топган манзиллари боғу гулзорларга, обод зиёратгоҳларга айлантирилди. Аҳмад Фарғоний, Имом Бухорий, Абдулҳалиқ Гиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд, Мотрудий каби буюк аждодларимизнинг қабрлари мўтабар қадам-жоларга айлантирилгани, буюкларимизга кўрсатилаётган эҳтиром — бунинг яққол тасдиғидир.

Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 25 мартдаги қарорига мувофиқ бу йил яна бир буюк ватандошимиз, ўз даврида диёримизда тинчлик ва аҳилликни қарор топтиришга, муқаддас ислом дини, ислом фалсафаси ривожига катта ҳисса қўшган мутафаккир Хожа Аҳрор Валий таваллудининг 600 йиллиги кенг нишонланади. Айни пайтда жойларда мазкур тўйга қизинг тародуд кўрилмақда.

Буюк аждодларимизнинг қабрларини, улар билан боғлиқ меъморий обидаларни таъмирлаш ва обод қиладиган айлантириш мамлакатимизда аниқ аниқ тусини олди. Бироқ тақдир тақозоси билан ўзга юртларда дафн этилган юрдошларимизнинг сўнги манзиллари қай аҳволда? Уларнинг барчаси ҳам ободми? Хорижда яшаб ўтган буюк ватандошларимизнинг қабрларини ободонлаштириш учун нималар қилинмоғи лозим?

Бобур халқаро жамғармаси раиси, Олий Мажлис депутаты Зокиржон МАШРАБОВ ўза мухбирига бу ҳақда қуйидагиларни гапириб берди:

— Мамлакатимизда Президент Ислам Каримов раҳнамолигида бой маданий-маънавий меросимизни, миллий қадриятларимиз ва урф-одатларимизни тиклашга катта эътибор қаратилмоқда, — деди З.Машрабов. — Юртободимиз иккинчи қақриқ Олий Мажлиснинг XI сессиясида буюк аждодларимизга ҳурмат-эҳтиромни янада кучайтириш ҳамда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида дафн этилган аждодларимизнинг қабрларини ободонлаштириш борасида тақлид билдиргани. Бу борада мамлакатимиз парламенти 2003 йилнинг 5 майида махсус қарор қабул қилди. Мазкур қарор ижросини таъминлаш мақсадида Бобур халқаро жамғармасининг илмий экспедицияси 2003 йил 21 декабрь — 2004 йил 20 февраль кунлари Яқин Шарқ ва Арабистон ярим оролидаги мамлакатларда илмий сафарда бўлди.

Сафар давомида буюк аждодларимизнинг қабр — мақбаралари ва темирйилар даврида яратилган тарихий обидалар зиёрат қилинди, улар ҳақида тегишли маълумотлар тўпланди. Эронда Абулқосим Фирдавсий, Умар Хайём, Фариддин Аттор, Абу Али ибн Сино, Хофиз Шерозий, Саъдий Шерозий ҳамда Туркияда Жалолиддин Румий қабр-мақбаралари талаб даражасида таъмирланиб, зиёратгоҳларга айлантирилганининг гувоҳи бўлди.

Узининг илм-фандаги кашфиётлари билан дунёга «Муаллим соний» дея танилган туронзамин фарзанди машҳур аллома Абу Наср Форобийнинг қабри Сурия пойтахти Дамашқдаги «Бобус соий» қабристонидан жойлашган. Урта асрнинг етук астроном ва математиги Мирзо Улугбекнинг қабри Сурия пойтахти Дамашқ шаҳридаги «Бобус соий» қабристонидан жойлашган. Урта асрнинг етук астроном ва математиги Мирзо Улугбекнинг қабри Сурия пойтахти Дамашқ шаҳридаги «Бобус соий» қабристонидан жойлашган.

Шундай фикрларни буюк математик ва мунажжим Али Қушчининг Истанбулдаги Авлиё Ансорий мақбарасидаги қабри ҳақида ҳам айтиш мумкин. Қабрлар ниҳоятда зич жойлашган. Йўл йўқлиги ва сағана тошига битилган ёзувлар эскириб кетгани сабабли қабри топил жуда қийин.

Юртимизда фаолият ури-таётган хайрия жамғармалари ва мутасадди ташкилотлар ЮНЕСКО билан ҳамкорликда дунёга донг таратган ҳамюртимиз қабрини тиклаб, атрофини ободонлаштириб, ёлғорлик ўрнатса, хайри иш бўлади. Масалан, Афғонистон ҳудудидан жойлашган Камолддин Бехзод, Абу Райхон Беруний ва Бобораҳим Машраб каби буюк аждодларимизнинг қабр-мақбараларини таъмирлаш — ободонлаштириш лойиҳаларини тузишнинг 2004-2005 йиллар давомида амалга ошириш режалаштирилмоқда.

Бобур халқаро жамғармаси буюк аждодларимизнинг номларини абадийлаштириш, улар қолдирган бой илмий-маданий меросини жамлаш, қабрларини ободонлаштиришдек зғу ишларни бундан кейин ҳам изчил давом эттиради.

Ўза мухбири Норали ОЧИЛОВ ёзиб олди.

БАРКАМОЛ АВЛОД ОРЗУСИ

Хозирги кунда Чортоқ тиббиёт коллежидан 1800 дан ортиқ талаба ҳамширалик, акушерлик иши, ортопедик стоматология йўналишлари бўйича тахсил олмоқда. Яқинда билим масканида врачлик пункти ташкил этилди. Унда 3721 нафар аҳолига ҳамда 1300дан ортиқ талабага бепул тиббий маслаҳатлар берилди. Ушбу ташаббус туфайли талабалар назарий билимини амалиёт билан бирга қўшиб олиб бориш имконияти пайдо бўлди. Бу хайрли иш замон талабларига мос, янги тиббий технологиялардан унмлли фойдалана биладиган мутахассислар тайёрлашга жуда катта ёрдам бермоқда.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг иккинчи босқичи вазифаларидан келиб чиққан ҳолда, коллежда ўқитишнинг замонавий, лекин ноанъанавий усулларидан фойдаланилмоқда. Кейинги 3 йил мобайнида коллеж ўқитувчиларидан 66 нафари малака ошириб қайтидилар. Бу кўрсаткич 78 фоизни ташкил этади. Сўнгги йилларда ушбу маскан педагоглар, томонидан умум таълим ва мутахассислик фанларидан 400 дан ортиқ маъруза матнлари, 8 та фандан талабалар учун услубий қўланмалар яратилди. Ёшларнинг даволаш жараёнида бевосита иштирок этишлари, хондонларга бориб беморларни парвариш қилишлари уларда меҳр-муҳаббат туйғуси шаклланишига асос бўлмоқда.

Маъмуржон МАХМУД, «Ўзбекистон овози» мухбири

Суратларда: талаба машғулот олдидан; ўқув жараёни; шаҳар врачлик пункти шифокори Турсунали Мамадалиев ва ҳамшира Гулноза Охунова беморнинг қон босимини ўлчаётти.

Ҳотам МАМАДАЛИЕВ олган суратлар

ИТТИФОҚ КЕНГАЙИШИГА БАҒИШЛАНАДИ

Шу йилнинг 1 майида Европа Иттифоқи таркиби яна кенгайди. Унга 10 та давлат аъзо бўлиб қиради ва бу Европа Иттифоқи тарихида янги босқич бўлади. Шундай қилиб ЕИнинг аъзолари сони 25 тани ташкил этади. Тошкентда 30 апрелдан 2 майга қадар Европа Иттифоқининг кенгайишини нишонлашга бағишланган бир қатор тадбирлар бўлиб ўтади. Ўзбекистон Республикаси Бадий Академияси қошидаги «Санъатлар қарвон саройи»да Ўзбекистонда аккредитация қилинган Европа давлатлари элчихоналари томонидан фотосуратлар кўргазмаси ташкил этилади. 10 кун давом этувчи кўргазмада Европа Уйи жамғармаси — Европа комиссиясининг Тошкентдаги ваколатхонасидан 200 дан ортиқ фотосуратлар намойиш этилади. Уларда ЕИ таркибидagi ёки энди ушбу Иттифоққа қираётган мамлакатларнинг диққатга сазовор жойлари акс этади. Мазкур кўргазмани ташкил қилишдан асосий мақсад — Ўзбекистон Республикаси аҳолисини ЕИга кирувчи давлатлар маданияти, меъморчилиги ва табиати билан таништириш.

Жаҳон иқтисодий ва дипломатия университетиди эса талабалар ва ўқитувчилар иштирокида илмий-тадқиқот семинари ўтказилади. Семинар якунида талабаларнинг энг яхши лойиҳасига мукофотлар ва эсдалик совғалари тақдим этилади. Ўзбекистон Давлат консерваториясининг Катта залида Европа мусикаси концерти бўлиб ўтади.

Алишер РҲЗИЕВ

ИЖТИМОЙ СОҲАГА МОЛЯВИЙ КЎМАК

18 апрель кун Лондонда бўлиб ўтган Европа Тикланиш ва Тараққиёт банки бошқарувчилар Кенгайишнинг йиллик йиғилиши давомида Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Ислам тараққиёт банки ўртасида қиймати 23,8 миллион АҚШ долларига тенг молявий шартнома имзоланди. Мазкур лойиҳа вилоят шошилинч тиббий ёрдам марказларини замонавий тиббиёт жиҳозлари билан таъминлаш дастури учун мўлжалланган. Лойиҳа ижроси Ўзбекистоннинг барча вилоятларида энг замонавий тиббиёт технологиялари ва жиҳозлари асосида малакали тиббий ёрдам кўрсатиш имконини беради. Бу эса ўз навбатида мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш дастурининг иккинчи босқичини амалга оширишда муҳим қадам бўлади. Бундан аввалроқ қатор сармоа дастурларини шакллантириш, жумладан, Ўзбекистоннинг 172 туманидаги шошилинч тиббий ёрдам марказларини замонавий тиббиёт жиҳозлари билан таъминлаш тўғрисида келишиб олинган эди. Шошилинч тиббий ёрдам марказларини барпо этиш дастурининг якуний босқичи Қувайт араб иқтисодий тараққиёт жамғармаси маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

«Жаҳон» АА

Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида гапирилган эди

АКЦИЯ СОТИБ ОЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?

БУ САВОЛГА ЖИЗЗАҲДАГИ ТУРЛИ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТЛАРИДА ТУРЛИЧА ЖАВОБ ЭШИТДИК ВА БУНИНГ САБАБЛАРИ БИЛАН ҚИЗҚИДИК

Маълум бўлишича, бугун вилоятда 146 та акциядорлик жамияти фаолият кўрсатаятган экан. Табиийки, уларда ишни ташкил қилиш, иқтисодий кўрсаткичлар, акцияларни сотиш ва дивидендлар масаласида тафовут бор. Айримларида акциядорлар қорхонани бошқаришда, унинг кундалик фаолиятида бевосита иштирок этаётган бўлса, баъзиларида ҳиссадорлар мулкка эгаллик ҳуқуқи, акция, дивиденд тўғрисида тузукроқ тушунчага ҳам эга эмасдай ту-

юлади. Албатта, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва уни эгасига топшириш масаласида маъсулият билан муносабатда бўлишда жойларда акциядорларнинг фаолияти юқори. Улар ўзларини ушбу жамият мулкига тўла-тўқис дахлдор, қорхона фойдасини қўлайтиришдан манфаатдор шахс деб ҳис қилишаётти. Мулк шаклини ўзгартиришга бир ёқлама, номига, ҳужажурсин учун муносабатда бўлиган жойларда эса бунинг аксини кўриш мумкин. Акциялар масаласида шунини айтиш зарурки, улар айрим акциядорлик жамиятларида ҳақиқий қимматли қозғоғга айланиб, соҳиблари учун даромад манбаи бўлиб хизмат қилаётган бир шариотда бошқаларига шунчаки оддий қозғоғчалек ҳам кадр-қиммат касб этмаётти.

Нега шундай? Бунинг сабаблари қаредо, айбдорлар кимлар? Нима учун бир акциядорлик жамиятида ҳамма ишлар яхшию, иқтисодий ҳиссада акси? Нимага бир қорхона акцияларига харидор кўлу, бошқасиникига талабгор топилмапти? Қим-

матли қозғоғларнинг бирламчи ва иккиламчи бозорлари нега гавҳим эмас? Бу аҳволда акцияларни сотиш, сотиб олиш ва айриб бошлашда, мулкни ҳақиқий эгаларига топширишда қачон қўтилган натижаларга эришиш мумкин?

Шу каби саволларга жавоб топил ниҳоятда бир неча акциядорлик жамиятларида бўлди, акция эгаларини, мутахассислар билан суҳбатлашдик, уларни ҳурсанд қилаётган ва айни пайтда ташвишга солаётган муаммоларни ҳам

англашга ҳаракат қилдик. «Фалларолпарранда» акциядорлик жамияти яқин-яқинларда ҳам «қўлог»гача қарзга ботган эди. Зарар кўриб ишлаётган, иқтисодий ночор қорхонада мулк шаклини ўзгартиришга қарор қилинди ва бу борада амалий қадамлар қўйилди. Қорхонанинг 163 миллион сўмлик ёки 55,4 фоиз давлат активлари сотувга чиқарилди. Уларга «Азия Инко» куп тармоқли хусусий фирмаси харидор бўлди. У бир йил ичида 289 миллион сўмлик инвестиция киритиш

2-Gem

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ

TOSHKENT XALQARO AEROPORTI

«QUVA MEBEL» XONADONINGIZ FAYZI

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIRJA MARKAZI MULKDORGA HAMKORI

ВИЛОЯТ ПАРТИЯ КЕНГАШЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Андижон ва Самарқанд вилоят кенгашларининг пленумлари бўлиб ўтди. Уларда ортада қолган йилда партия ташкилотлари ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги депутатлик гуруҳлари томонидан амалга оширилган ишлар, ХДП МК VII пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар муҳофизат қилинди. Самарқанд вилоят партия кенгаши биринчи котиби К.Исабеков, ХДП Андижон вилоят кенгаши иккинчи котиби О.Мадаминовларнинг маърузалари

да маъкур масалалар таҳлил этилди ва йил қўйилган камчиликлар, бажарилмай қолган ишлар рўйи-рост айтиб ўтилди. Маърузачилар партия ҳаётидаги муҳим тадбир — ҳисобот-сайлов мавсумини кўнгилдагидек ўтказиш, бошлангич партия ташкилотларида бу борада етарли чора-тадбирларни кўриш лозимлигини таъкидладилар. Шунингдек, 2004 йил — «Меҳр ва мурувват йили» тадбирларида вилоят партия ташкилотларининг фаол иштироки, Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва ма-

ҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органларига ўтказилган янги сайловларга кетаётган тайёргарлик жараёни муҳофизатда иштирок этганларнинг диққат марказида бўлди.

Андижонда ўтган пленумда ХДП Марказий Кенгаши биринчи котиби А.Рустамов ва вилоят ҳокимлиги Котибиятининг бошлиғи, Олий Мажлис депутати Н.Саидов, Самарқандда МК котиби С.Усмонов сўзга чиқдилар.

Ўзбекистон ХДП МК матбуот хизмати

ЎзХДП МК МАТБУОТ ХИЗМАТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

МАДАНИЙ-МАЪРИФИЙ ТАДБИРЛАР

ХДП Асака шаҳар кенгаши ташаббуси билан Улғубек номи маҳалла фуқаролар йиғинида «Меҳрли ва соҳаватли бўлайлик» мавзусида маданий-маърифий тадбир бўлиб ўтди. Тадбирда шаҳар партия кенгаши фаоллари ва маҳалла аҳолиси вакиллари иштирок этдилар. «Орзу» бадиий дастаси ўз чиқишлари билан йиғилганларни хушнуд этди. Кекса отахон, онахонлар, ёлғиз яшаётганларга ҳомиларнинг совғалари топширилди.

Шу мавзу доирасида **Андижон шаҳар** 1-болалар клиник шифохонасида ҳам тадбир ўтказилди. Шифохона бош шифокори, ХДПдан халқ депутатлари шаҳар Кенгашига сайланган депутат М.Содиқова сўзга чиқиб, «Меҳр ва мурувват йили»нинг моҳияти ҳақида гапириб берди.

Пахтаобод туман кенгаши, шу кунларда қатор маҳаллаларда ва аҳоли марказларида «Оғоҳлик — давр талаби» мавзусида давра суҳбатлари, учрашувлари ташкил қилмоқда. Тадбирлар иштирокчилари республикамиз раҳбариятининг мамлакатимизда тинчлик ва осойишталикни сақлаш юзасидан олиб бораётган фаолиятини маъқуллаб, мустақиллигимиз душманлари бўлган террорчиларнинг яқинда юртимиз баъзи минтақаларида содир этган ҳаракатларини қатъий қораламоқдалар.

ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВЛАР

ХДП Марказий Кенгаши шу кунларда Олий Мажлис депутатлари ва партия фаоллари иштирокида қатор ҳарбий қисмларда учрашувлар, суҳбат ва мулоқотлари ташкил қилмоқда. Чунки, Тошкент шаҳар Хамза туманидаги подполковник А.Усмонов командирлик қилаётган ҳарбий қисмда Олий Мажлис депутати О.Мусурмонова, ХДП Марказий Кенгаши котиби С.Усмонов ва партия МК масъул ходими В.Абдусамодовлар иштирокида учрашув бўлиб ўтди.

ХДП МК масъул ходимлари С.Курбанов, В.Абдуллаев, ХДП Тошкент вилоят кенгаши иккинчи котиби М.Тоиров, Чирчиқ шаҳар партия кенгаши биринчи котиби Д.Азизхўжаев Чирчиқ шахрида жойлашган подполковник Ш.Наримов бошчилигидаги түпчилар ҳарбий қисмида бўлиб, унинг аскар ва офицерлари билан учрашдилар.

Чилонзор туманидаги ҳарбий қисмда (командири подполковник Қ.Нахшибандиев) ўтказилган суҳбатда ХДП Марказий Кенгаши котиби М.Ельшов, партия МК масъул ходими Н.Тоиров иштирок этдилар.

Учрашувларда, ҳарбий қисмларга ташриф буюрган меҳмонлар мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар, уларда сиёсий партияларнинг ўрни, хусусан, Ўзбекистон ХДПнинг дастурий голяри ва кўп қиррали фаолияти ҳақида гапириб бердилар. Уларнинг давомида, шунингдек, мамлакатимизда давом этаётган парламент ислохоти, бўлажак икки палатали парламентнинг хусусиятлари ҳамда жорий йилнинг декабрида бўладиган сайловларга тайёргарлик масалаларига эътибор қаратилди. Тадбир иштирокчилари аскар ва офицерларини Ватанини ҳимоя қилиш учун садоқат билан хизмат қилишга, халқаро террорчилар ва бошқа душманларнинг ҳар қандай ури-нишларига қарши шай бўлиб туришга даъват этдилар.

АМАЛИЙ ИНТИЛИШЛАР ДАЪВАТИ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Наманган вилоят кенгашининг IX пленуми ЎзХДП Марказий Кенгашининг VII пленуми қарорларидан келиб чиқадиган асосий вазифаларни белгилади.

Партия бошлангич тузилмаларида ҳисобот-сайлов йиғилишларини ўтказиш, вилоят, туман ва шаҳар ташкилотларида ўтказилажак конференцияларнинг юқори савияда бўлишини ташкиллаштириш, вилоят партия кенгашининг шу йил декабр ойида Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органларига бўлажак сайловлардаги иштироки ҳамда партиянинг ислоҳ қилиниши муносабати билан жорий йилда амалга оширадиган асосий тадбирлари, шунингдек, «Меҳр ва мурувват йили» дастурининг ижросини таъминлашда фаоллик кўрсатиш чоралари тўғрисидаги масалалар кенгаши биринчи котиби Муҳаббатхон Абдуллаевнинг маърузасида ифода этилди.

Ўтказилажак сайловлар миллий давлатчилигимизда икки палатали парламентчиликни тўлақонли юзага келтириши билан ҳам олдинги сайловлардан фарқланади. Демак, жамиятнинг

ишончли сиёсий институтларидан бири бўлган партиямиз аниқ мўлжал ва режалар белгилаб, олдинги тажрибаларни ҳам тўла ишга солган ҳолда амалий тайёргарликка киришмоғи керак.

Пленумда асосий маъруза юзасидан музокарада қатнашганлар ҳам худудий ва бошлангич ташкилотлар фаолиятини холислик билан баҳолаб муносабат билдирдилар.

Пленумда Наманган вилоят ва Наманган шаҳар партия кенгашларини бирлаштириш тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Наманган шаҳар партия кенгашининг биринчи котиби Акмалхон Умаров Наманган вилоят партия кенгашининг котиби этиб сайланди.

Вилоят партия кенгашининг пленумида Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг биринчи котиби Аслиддин Рустамов сўзга чиқди, Наманган шаҳар ҳокими Аюбхон Раҳматуллаев иштирок этди.

Пленумда кўриб чиқилган масалалар бўйича тегишли қарорлар қабул қилинди.

Носиржон ДЕКҚОНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

ИЗЛАНИШ, ИМКОНИЯТ ВА УСТУВОР ВАЗИФАЛАР

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар кенгашининг VII пленумида «2004 йилда бўлиб ўтадиган сайловлар муносабати билан Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар кенгаши фаолиятининг асосий йўналишлари тўғрисидаги» масала муҳокама этилди. Ушбу масала бўйича ЎзХДП Тошкент шаҳар кенгаши биринчи котиби Латиф Фуломов маъруза қилди.

Маърузачи, жумладан, ўтган йилда барча поғоналардаги партия бўғинлари мамлакатда олиб борилаётган туб ўзгаришларни, парламент ислохотини амалга ошириш ва унинг ҳуқуқий асосларини яратишга оид, партиямиз учун муҳим бўлган давлат ва партия ҳужжатларини ҳаётга таътиқ этишга йўналтирилганини таъкидлади.

— 1999 йилда бўлиб ўтган

сайловларда йўл қўйган хато ва камчиликларимизни ҳисобга олган ҳолда, деди нотиқ сўзини давом эттириб, ҳозир бутун диққат-эътиборимизни янги имкониятларни кидириб топишга, олдимизда турган қийин ва мураккаб вазифалар ечимига сафарбар этимоқдамиз. Янги сайлов мавсумига ушқоқлик билан кириб боришимиз, бошқа сиёсий партиялар билан бўладиган курашларга шай туришимиз даркор.

Бизнинг муҳим вазифаларимиздан яна бири шуки, деб таъкидлади маърузачи, БПЛларнинг бўлажак ҳисобот-сайлов йиғинлари ва туман конференцияларида диққат-эътиборни сайловчиларни ташвишлантираётган, аҳолининг ҳаётий манфаатларига дахлдор муаммолар муҳокамасига қаратиш керак. Аfsуски, айни пайтда бу масалада барча парти-

явий бўғинлар ва депутатлар гуруҳи ишида фаоллик етишмапти. Шу боисдан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашидаги ХДП депутатлик гуруҳи ижтимоий масалалар бўйича таътиқларни кам қилмоқда.

Пленумда сўзга чиққан нотиқлар маърузада кўтарилган масалалар юзасидан ўз фикрларини билдирдилар ва Ўзбекистон пойтхати партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш хусусида амалий тақлифларини айтдилар.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан пленумда тегишли қарорлар қабул қилинди.

Пленумда Ўзбекистон ХДП МК котиби М.Ельшов, Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар кўмитаси раиси Ф.Абдураҳимова сўзга чиқдилар.

(Ўз мухбиримиз)

Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида гапирилган эди

АКЦИЯ СОТИБ ОЛИШНИ ҲОҲЛАЙСИЗМИ?

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Ўтган йил натижалари эса янаям қувончли бўлди ва корхона нақд 118 миллион сўмдан кўпроқ фойда олди. Ёхуд икки йил олдин ҳар куни 10-11 минг донадан туҳум олинган бўлса, эндиликда тувуқлар сонни кўпаймаган бўлса-да, туҳум олиш 52-53 минг донага чиқди. Бугун корхонанинг 444 минг 191 донга акцияси 246 нафар акциядорнинг қўлида. Ана шу акциядорларнинг бири **Тошбуви ШАМСИЕВ**нинг сўзларини эшитинг:

— Ҳар қайсиси 100 сўмдан 108 донга акция бор. Олдин товуқ боқар эдим. Ҳозир лабораторияда ишлаяпман. 2002 йил якуни билан 102 минг сўм дивиденд оладиган бўлдим. Йиғилишда дивидендларимиздан воз кечишга, уни ишлаб чиқаришга сарфлашга келишим. Насиб қилса, келгусида янаям кўпроқ донароғлар кутаяпман. Иш ҳақимиз ҳам ёмон эмас. Икки йил олдин ойига 7-8 минг сўмдан маош берадим. Ҳозир 37-39 минг сўмдан ойлик олаёпмиз. Илоҳи бурса, яна 150-200 донга акция олмақчиман. Чунки, акцияларни туфайли корхона мулкидан бир қисмининг эгасига айландим...

Энди бошқа бир жамоа — «Жиззахўш» акциядорлик жамияти фаолияти ҳақида: 169 минг 54 донга акция пакетига эга бўлган 174 нафар акциядор ушунга ушбу жамоада мулк шаклининг ўзгарганига олти йилдан ошди. Лекин ўтган муддатда ижобий ўзгаришлар кўзга ташланмади. Дабдурустан, давлат корхонаси шунчаки расмий учун акциядорлар жамиятига айлантирилмади, деган ўйгам борасан киши. Чунки, бу ерда ақсарият қишча эгалар хали-хануз ўзларини мулкдорлар деб хис қилганларича йўқ. Янгича қарарлар қарор топмагани учун ҳам жамоанинг ишлари олдинга эмас, орқага кетапти. Қарздорлик қамайиш ўрнига кўпаймоқда. Масалан, 2001 йилнинг бошида корхонанинг кредитори қарзи 13 миллион 312 минг сўмни ташкил қилган бўлса, шу йилнинг бошига келиб бу қарзга қўшимчи 47 миллион 749 минг сўмга етди. Дебитор қарзлар миқдори эса 36 миллион 113 минг сўмдан 58 миллион 703 минг сўмга кўпайди. Фойдага нисбатан рентабеллик даражаси 8,2 фоиздан 2,5 фоизга тушиб қолди. Давлат улushiга тегишли 4 миллион 226 минг 500 сўмлик 42 минг 265 донга акцияга эса анчадан буюн харидор чиқмапти.

— Тўғри-да, — дейди жамият ҳисобчиси Раҳмат КУРОЛОВ. — Зарар устига зарар кўриб ишлаётган корхонанинг акциялари кимга-ям керак? Масалан, мен ўзим бундан 5-6 йилча олдин 310 донга акция олган эдим. Ҳақлигача «буни олиб қўй, сенинг дивидендинг» деб ҳеч ким бир сўм берган эмас...

Ўтган йилнинг 5 апрелида ушбу корхона акциядорларининг умумий йиғилиши мавжуд аҳолини этибборга олган ҳолда акциядорлик жамияти-

ни масъулияти чекланган жамиятга айлантиришга қарор қилган. Шунга ҳам бир йилдан ошяпти. Афсуски, корхона ҳамон акциядорлик жамияти мақомида. Бу ҳол яна қанча давом этиши ҳақида ҳозирча бир нарса дейиш қийин. Аммо, шуниси аниқки, корхонада иш тўхтаб қолган. 212 нафар ишчи-хизматчи ўрнига бор-йўғи 8-10 киши номига келиб-кечиб турибди. Ҳартугул, биз бу ерга 3-4 мартаба келиб, қорувул ва ҳисоб-чидан бошқа ҳеч кимни тополмадик. Энди ўзингиз хулоса қилинг: бундай корхонанинг акциясига ким ҳам иштиққанд бўларди?

Яна бир акциядорлик жамияти — «Жиззах такси саройи» жамоаси хусусида бошқачароқ фикр билдириш мумкин. Тўғриси, кейинги пайтда бу корхонада ҳам ишлар кўнгилдагидек кетмаётган эди. Харажатлар кўпайиб, фойда ва дивидендан дарак бўлмади. Корхонанинг кредиторилик қарзи 56 миллион сўмдан, дебиторлик қарзи эса 63 миллион сўмдан ошаётган эди. 144 нафар ишчи-хизматчининг иш ҳақи 5-6 ойла берилмасди. Бундай шартномада акциядорлар ташаббусни қўлларига олдилар. Шу йилнинг 23 февралда ўтган умумий йиғилишда қатнашган 45 нафар акциядорлар ташаббуси раиси Қўқор Уроловага нисбатан ишончсизлик билдириши ва у билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинди. Бу ҳақда акциядор **Шукур ЭРМАТОВ** шундай дейди:

— 1967 йилдан бери шу корхонада ишлаётган. Аввал такси ҳайдаётган. Кейин меҳаникликка ўтдим. 75 донга акция бор. Аммо, 3-4 йилдан бери дивиденд деган нарсани кўрган эмасман. Иш ҳақини вақтида беришмайди. Ҳадеб сўрайверсанг, қўймадинг-қўймадинг-да, дегандай қўлингга 3-4 минг сўм тутқазишди. Бундай аҳволда... акциянинг қозғолган нима фарқи бор?

Акциядор Ҳамид БЕРДИЕВ:
— Устахонада ишлаётган. Яхши ният билан 37 донга акция сотиб олган эдим. Шу вақтгача бир сўм дивиденд олган эмасман. Қимматли қозғолган доним бўлатуриб, фойда бермагандан сўнг бундай акциянинг борида йўғи яхшироқмикан, дейман-да. Ўйлай-ўйлай, раҳбарга ишончсизлик билдирдим. Зора, янгисининг шарофати билан корхонамиз ишида бурилиш ясалса...

Энди мутахассис — **Давлат мулкчилик бўлиши ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш вилоят бошқармаси хузуридаги қимматли қозғолган бозорини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш худудий бошқармаси бўлиги Анваржон БЕГБЎТАЕВ**нинг фикрларини эшитайлик:

— Ҳолисанлилло айтганда, қачон одамда акция сотиб олишга ҳоҳиш, истақ пайдо бўлиши мумкин? Қачонки, у харид қилмоқчи бўлган акцияга қўшимча даромад-дивиденд олишига, шу акцияни қилган корхона мулкига тегишли равишда эгаллик қилишига ишонч қилиб бўлса. Тўғрими? Ахир, фойда келтирмайдиган, оддий қозғолган фарқи йўқ акцияни ким ҳам сотиб оларди? Бинобарин, бугун акцияни сотиш учун харидорга аввало

қимматли қозғолларнинг бирламчи ва иккиламчи фонд бозорлари ишини кўнгилдагидек йўлга қўйиш, муомалага чиқарилаётган акциялар тегишли бўлган корхонанинг иқтисодий аҳоли, унинг келажоги, акция қиймати, у сотиб олинган тақдирда йил якуни билан акциядорга қанча даромад келтириши эҳтимоли борлиги ҳақида тўлиқ ахборот бериш зарурати пайдо бўлапти.

Ва яна акциянинг ўзи нималиги, у сотиб олинганда соҳибига қандай имкониятлар эшигини очиб бериши, бу қимматли қозғолларни сотиб олиш, сотиш ва айрибошлаш йўл-йўриқлари тўғрисида ҳам тушунарча эга бўлишимиз кераклигини ҳаётнинг ўзи тақозо қилмоқда. Шунда талабгор қайси корхонанинг қанча акциясини олиш ёки қайси корхонаникини олмаслик тўғрисида ҳолис, айтиш мумкинли, ўзи учун тўғри ва фойдали хулосага кела олади. Афсуски, бизда бу каби ишлар ҳозирча талаб даражасида деб айтилмайди. Очиги, бу масалаларда бошқарма мисли ҳам, вилоят Фонд биражиси ҳам, акциядорлик жамиятлари ҳам маълум маънода айбдор.

Айтилганларга, қўшимча равишда шунини эътироф этиш керакики, бу йил вилоятдаги акциядорлик жамиятларига ўтказилган умумий йиғилишларнинг 29 тасида акциядорлар бошқарув раҳбарларига ишончсизлик билдириши. Ва ниҳоят таассуфлар бўлсинки, ўнлаб ҳиссадорлик жамиятлари йилни зарар билан аяқлаган бир шартномада улардаги умумий йиғилишлар ижро қилиш раҳбарлар билан меҳнат шартномаларини узайтириш ҳақида қарорлар қабул қилди. Биринчи ҳолатни тушунасиз бўлади, аммо иккинчи ҳолатни қандай изохлаш мумкин? Қани, бу ўнда акциядорларнинг фойдалиги, мулк эгаси сифатидаги қатъиятлиги, жонқурлиги?

Тўғри, бозор иқтисодиётининг ўзига хос ва ўзига мос жиҳатлари бор. Акциядорлик жамияти, акция, дивиденд, қимматли қозғолган бозори, турли шаклдаги мулк кўришилари, ўзаро мулквий муносабатлар, корпоратив бошқарув ҳам аслида ана шундай ўзига хослик белгилари-дир. Одамлар аста-секин бўлса-да, бу тушунчаларнинг мағзига етиб, бозор муносабатларига қўнимчи бораётди. Лекин ҳали бундай муносабатларни тўла англаб етишда қийналаётган юртдошларимиз ҳам, бу каби муносабатларга билиб-билмай тўқинлик қилаётганлар ҳам йўқ, деб айтмайлик. Шундай экан, ҳар биримиз бозор иқтисодиётига хос муносабатлардан хабардор бўлсак, аввалга акция сотиб олмоқчи бўлган харидор сифатида, сўнг шу акцияни қилган корхона мулкчининг эгаларидан бирига айланган акциядор сифатида ҳуқуқ ва бурчларимизни яхши англаб етсак, ҳеч қачон ютқазмайлик.

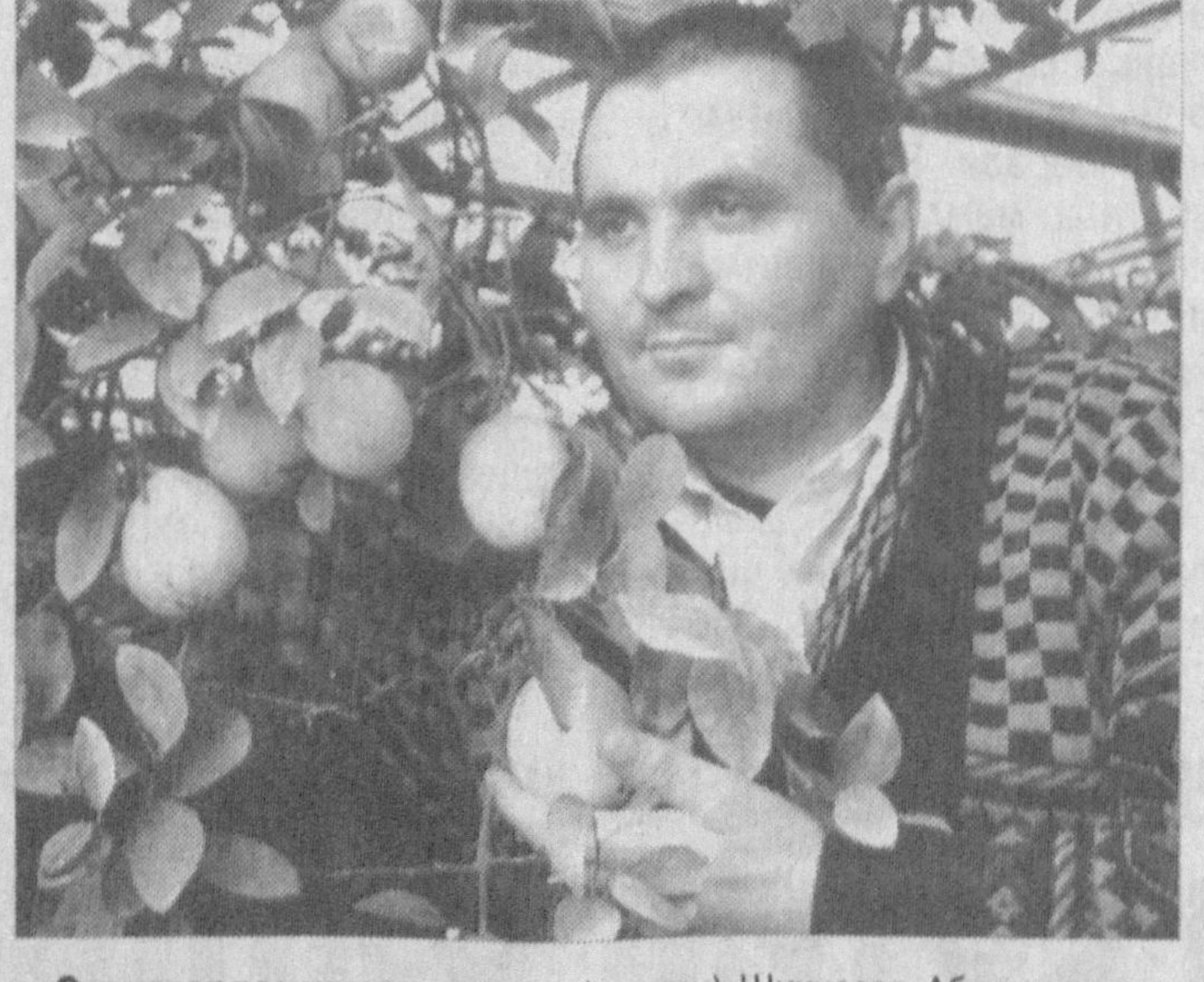
Иброҳим ЖУЗУҚОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

КЎКЛАМ БИЛАН КЎРКАМДИР ЎЛКАМ

сифатли молалаб — белгиланган топшириқларни 108 фоиз удраладик...

Агар 2002 йилда марказий устахонада 66 миллион сўмлик таъмирлаш ишлари бажарилган бўлса, 2003 йилда бу кўрсаткич 76 миллион сўмга етди. Даромад 16 фоизга ошди. Биргина қиёсий рақам: 2001 йилда бу ерда 156 миллион сўмлик даромад қилинган бўлса, 2003 йилда у икки баробарга ошди ва ҳиссадорлар мўмайгина дивидендга эга бўлдилар.

Суратларда: илгор чилангар (чапдан) Шихназар Абдушарипов, муҳандис Муҳаммад Мусаев ва темирчи уста Фарход Бобоқонов чопиқ тракторлари сафини кўздан кечиришмоқда; МТПга қарашли иссиқхона-лимонарийнинг тажрибали соҳибкори Аҳмад Бобоқонов. **Қадамбой ИБРАГИМОВ олган суратлар**

Хар бир мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиёти маънавий-мафкуравий соҳадаги соғломлик ва ҳушёрликка боғлиқлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Ҳушёрлик ва оғоҳликни, бошқача айтганда, тинчлик ва осойишталикни таъминлаш каттаму-кичикки, раҳбарга кўп жиҳатдан боғлиқ, албатта. Юртбошимизнинг асарларида бу борада аниқ тақлифлар, мулоҳазалар билдирилган. Масалан, тинчликка, тараққиётга таҳдид солиб турган диний ақидапарастлик, терроризм балосининг олдини олиш учун ҳар бир раҳбар зиммасига катта масъулият юкланган. Шу маънода бугун қайсибир маънода диний ташкилотлар билан муносабатга киришиш, алоқаларни янада яхшилаш-

га эҳтиёж туғилмоқда. Бунинг учун у Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда «Виждон эркинлиги» ҳамда диний ташкилотлар тўғрисида»ги Қонунга асосланиб олиш ва аниқ пайтда «диний қарашларнинг мажбуран сингдиришга йўл қўйилмаслиги» (31-модда) белгилаб қўйилган. Бунинг маъноси шуки, жамиятимизда бирор динга эътиқод

қилиш ёки эътиқод қилмаслик фуқароларнинг ихтиёрий ишидир. Лекин, ҳеч ким бирор диний қарашни кимгадир мажбуран сингдириш ҳуқуқига эга эмас. Демак, раҳбар ҳодим ҳақиқий диний қадрият ва маърифатни

- а) бирор динга ёки диний эътиқодга имтиёз ёки чек-лаш белгиламаслик;
- б) диний ташкилотлар ўртасида ўзаро муроса ва ҳурмат ўрнатилишига қўмақлашиш;
- в) экстремистик хатти-

ё) яширин диний фаолият олиб боришига йўл қўймаслик.

Булар Қонуннинг 5-моддасида белгилаб қўйилган бўлиб, раҳбар ҳодимлар учун аниқ йўриқномадир. Бундан ташқари, раҳбар ҳодим зарурат туғилганида диний адабиётларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда экспертизадан ўтказиш, ҳуқуқига ҳам эга (19-модда). Таъкидлаш лозимки, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимликларида ҳамда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида хизмат қилувчи раҳбар ҳодимларнинг диний ташки-

лотларнинг фаолиятлари қонуний асосда бўлиши учун масъулдилар (6-модда).

Айниқса, маҳаллий раҳбарларнинг бу борадаги масъулияти катта. Негаки, айни туман ҳокимлари, маҳалла оқсоқоллари ўз худудларида

иқтисодий масалалар, балки маърифий-маънавий ишларга ҳам алоҳида эътибор қаратиши керак.

Раҳбар ҳодимнинг диний ташкилотлар билан муносабатга киришишдаги иккинчи асос жамиятда динларро бағрикенгликни шакллантирган бўлиши лозим. Бу масала миллий истиқлол мафқурасининг асосий тушунчаларидан бири бўлиб, бу динларро бағрикенглик гоёси — хилма-хил диний эътиқодга эга бўлган кишиларнинг бир замин, бир Ватанда, олижаноб гоё ва ниятлар йўлида, ҳамкор ва ҳамжиҳат бўлиб яшашини англатади. Маълумки, бугун Ўзбекистонда 15 та диний конфессия фаолият кўрсатмоқда. Шунга қўра, раҳбарнинг бу ўриндаги вазифаси турли динга эътиқод

қилувчи фуқароларни «олижаноб гоё ва ниятлар йўлида» бирлаштиришга ундаш, қўмақ бериш ва уларнинг эзгу ҳаракатларини қўллаб-қувватлашдан иборат. Натижада турли оқим таъсирига тушиб қолган фуқароларимиз тўғри эътиқод йўлида бирлашадилар. Бунинг замирида ватанлик мустақиллигини мустахкамлаш, миллий истиқлол гоёсини тарғиб қилиш бора-сидига ҳаракатларимиз амалий тус олади ва дин ниқоби остида ҳаракат қилаётган қора, қабиҳ ниятли кишилар ёвуз макссадларига эриша олмайдилар.

Бахтиёр СОЛИБОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президентининг хузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тингловчиси

РАҲБАР ШАҲС МАСЪУЛИЯТИ

Долзарб мавзу

МУҚАДДИМА

Асрлар силсиласида эришяётган ютуқлар ва юз бераётган эврилишларни маданий инқилоб маъносиде айтганидан бўлса, у одамларни янада фаровон яшашга элтувчи омилдир. Шу нуқтаи назардан бугунги кунда нафақат шаҳарда, балки қишлоқда ҳам истикомат қилаётганларнинг умумий турмуш маданиятини ошириш хусусида жуда кўп гапириляпти. Мустақиллик йилларида бу борада амалга ошириляётган ишлар кенг қўламлиги билан ахамиятли. Самарқанд вилоятида чиройи, ободлиги, таърифласа арзигулик маданияти билан кўрк очаётган қишлоқларни қўллаб уchrатиш мумкин. Қўшрабоддаги Жўш, Нурободдаги Жом ҳамда Каттакўрғондаги Янги қўрғонча қишлоқларнинг ободонлиги, хонадонларда шаклландиран фаровон турмуш тарзи ибратга лойиқ.

Қишлоқ одамлари бағрикенг, фидойи, меҳнатқаш, эртанги кунга ишонувчан кишилар. Улар қалбида ўзи туғилиб ўсган ва ширин хотираларга сирдош маконга доим меҳр хисси жўш уриб туради.

МУАЛЛИМ УЙЛАРИ...

«Киши қанчалик маданиятли-ю, қанчалик маданиятсиз эканлиги ҳар кимнинг қалбидаги туйғулар не чоғлик шаклландирилиги билан боғлиқ — дейди Қўшрабод туманидаги Эргаш Жуманбулбул ўғли номли ширкат хўжалиги худудида жойлаш-

хам тиним билмайдиганлар хилида» дейишади. 60 эмас, 70 эмас, 80 ёшдан ўтиб қолган бу отахон халихануз ёшлар сингари шижоат билан меҳнат қилади. Очиғи, кўпгина ёшлардан жўшқинроқ, шижоатлироқ. Бурноғи йиллар бу табаррук инсон ҳақида яхши гаплар эшитгандик. Мана, энди

эди... Худуд катта, аҳоли кўп, лекин шу ерда оддийгина бозор йўқ. Бу қанақаси?! Бунақада одамлар қандай қилиб маданиятга эришин? Чидаб туролмас экансан. Ўзим тенги, бир неча қарияни йиғиб маслаҳатлашдик... Ният яхши экан, худо йўл берди: бозор очилди. Энди одамлар узок — 30-35

бошчилик қилиб ҳашар уюштирди. Муаллим эмасми, бир вақтлар ўзи сабоқ берган, эндиликда «қўли узун», имконияти катта собиқ ўқувчиларини қурилишга жалб этди. Энди эса... «Тоштемир бува» қишлоқлик газлаштирамиз, ичимлик суви олиб келамиз», дея виллоят раҳбари олдиға кир-

хомашёсини қайта ишлайдиган корхоналаргина эмас, балки сермеҳнат, шу жумладан, касаначиликка асосланган ишлаб чиқаришлар, халқ хўнарамдчиликлари ҳам бўлиши керак...

Юртбошимиз мазкур фикрн бундан 11 йил олдин — 1993 йилда айтган эдилар. Бугун буларнинг ҳаммаси

ли, кўркам уй-жойлар, шинам иншоотлар бунёд этилишиға хисса қўшяпти... Таъкидлаб ўтмоқ керак: сўнгги йилларда туманда аҳолини иш билан таъминлаш мақсадида «Зарафшон» корхонаси тасарруфида турли йўналишда кичик-кичик цехлар ишға туширилди. Бобур номли жамоа хўжалиги худудида ташкил этилган «Тошкент» савдо, маиший хизмат кўрсатиш мажмуи, «Зарафшон» хўжалиғидаги гишт заводи сингари қатор тармоқларда ҳозир иш қизғин. Тез орада умумий қиймати 30000,0 минг сўмға тенг бўлган сутни қайта ишлайдиган кичик завод ишға тушади. Айтгандай, кўни кеча нарпайликлар ҳам хабар етказишди: «Зарафшон» хусусий корхонаси худуддаги мавжуд йўлларни таъмирлаш ишларига киришибди. Бу ҳам хайрли, савобли иш ва айни пайтда маданият сари элтидиган йўл ҳам...

Виллоятда бу айнаға амал қилаётган мактаблар талайгина. Булунгур туманидаги 16-Оқдарё туманидаги 30-, Каттакўрғон шаҳридаги 2-мактабларда қилинган ишлар қўламини мактовға молик. Айниқса, Каттакўрғон туманидаги 17-сон умумтаълим мактаби таърибиси жамоатчилик эътиборини қозонди. Мактабнинг нафақат ўз хўлисиде, балки атрофдаги кўчалар ва жамоат жойларида ҳам катта ободонлаштириш ишлари олиб боририлиб, гулзорлар барпо этиляётгани бошқа жамоаларға ибрат бўлди. Ўз-ўзидан савол туғилади: ҳамма жойда ҳам шундай ободончилик ишларини олиб бурса бўлади-ку? Нега кўпгина қишлоқ мактаблари бундан андоза олмайди?

ХУЛОСА

Ўтган йили «Обод маҳалла йили» муносабати билан виллоятда ўтказилган «Самарқандни гуллар диёриға айлантирамиз», «Энг обод маҳалла» кўрик-танловлари самарасидан туғилган қайноқ фикр шу: инсоннинг қўли — гул! Агар у эзуғликка интилдими, мақсадиға албатта эришади. Қишлоқларда замонавий тиббий ва маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари яратилса, кутубхоналар, маданият уйлари фаолияти жонланса, қўллаб спорт тўрақлари ташкил этилса, одамларнинг онги, дунёқарашини ҳам тубдан ўзгартирилади. Бу эса жойлардаги мутасаддилардан ўзига хос изланишларни, қолаверса жонболзиқни талаб этади. Шундай эмасми?!

Илхом ҚАРОМОВ,
Шухрат ҚАРШИЕВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбирлари

ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ

ҲАР БИР ХОНАДОНДАН, МАҲАЛЛАДАН, ҚОЛАВЕРСА, ОДАМЛАР ОРАСИДАГИ ЎЗАРО МЕҲР ВА МУРУВВАТДАН БОШЛАНАДИ

ўзини кўриб турибмиз. Дарвоқе, Тоштемир Ашуров фахрий ўқитувчи. 40 йиллик таърибиси бор. Хозирги кунда «Ёнбосхой» кичик корхонаси раҳбари.

— Нафақаға чиққанмиға анча бўлди, — дейди отахон биз билан сўхбатда. — Қишлоқ аҳолисининг бозорға бўлган эҳтижи борган сари ортиб бораётган пайтлар

километрлаб масофа босиб, арзиманган эҳтижлари учун ҳам шаҳарға тушиб овора бўлишмапти. Шунгаём 5-6 йил бўлиб қолди...

Ўзи айтмади, қишлоқдошларидан эшитди: Тоштемир Ашуров ўтган йили узок йиллардан бўён таъмирланмай қолиб кетган кўприқнинг каттагина қурилишида бош-қош бўлди. Аниқроғи, унга ўзи

моқчи бўлиб юрган экан.

ОБОД ЙўЛЛАР, КўРКАМ УЙЛАР...

«...Қишлоқ жойларига, лўнда қилиб айтганда, санатни олиб келиш зарур. Замонавий технологияға эға бўлган кичик корхоналарни очиш ҳисобига янги иш жойларини яратиш устувор вазифадир. Булар қишлоқ хўжалиқ

ҳаётда ўз аксини топди, топапти.

— Корхонамиз кўп тармоқли. Асосан санат, қурилиш ва савдо йўналишида фаолият юритади, — дейди Нарпай туманидаги «Зарафшон» хусусий корхонаси раҳбари Суннатилла Арзиқулов. — Шу уч йўналишининг ўзиёқ қишлоқ маданияти ривожини кўрсатиб турибди. Юртбошимизнинг ўтган йили виллоятимиз аҳли ва Бухоро виллояти фаоллари билан бўлган учрашувида қишлоқ маданиятини ошириш, хусусан, уй-жой қурилишиға катта эътибор қаратиш лозимлиги ҳақидаги фикрларидан тегишли хулоса чиқариб олганмиз. Корхонамиз қошида фаолият кўрсатаётган гишт заводида ўтган 2003 йилда 6375,5 минг дона сифатли пишиқ гишт ишлаб чиқарилиди. Қурилиш ишларида ҳам буюртмачилар ва аҳолининг эҳтижларига қараб замонға мос чирой-

БОШ ВАЗИР ТАСДИҚЛАНДИ

Шу йил 14 март кўни бўлиб ўтган умумий сайловларда голиблиқни қўлга киритган Испания социалистлари етакчиси Хосе Луис Родригес Сапатеро мамлакат ҳукумати раҳбарлиғиға тасдиқланди. Парламент кўйи палатасининг 350 депутатидан 183 нафари унинг номзодини қўллаб-қувватлаб овоз берди, дейилади ИТАР-ТАСС ахборотида.

Сапатеро парламент олдида чиқиш қилар экан, Ироқ масаласиға алоҳида тўхталиб ўтди ва Испания ҳарбийлари муайян шартларға кўра, 30 июнғача у ердан олиб чиқиб кетилиши мумкинлигини айтди. Улар фақат битта шарт билан Ироқда қолиши мумкин, яъни мамлакат бошқаруви БМТ назоратиға топширилса.

СУВ ОСТИДА ҚОЛИШИ МУМКИН

Яна 1000 йилдан сўнг Гренландия музликлари бутунлай эриб йўқ бўлиши мумкин, агарки иқлим ўзгаришлари, аниқроғи, ҳароратнинг кўтарилиши шу даражада давом этаверса. Бу ҳақда Буюк Британия Метеорология бюроси қошидаги Иқлимни прогнозлаш маркази олимлари берган манбаларға асосланиб «Nature» журналин хабар тарқатди.

Олимларнинг фикрича, музликлар майдони жиҳатидан Антарктиддан сўнг иккинчи ўринда турувчи Гренландия музликларининг бутунлай эриши учун сайёраимиз иқлими 3 даража кўтарилишининг ўзи кифоя. Бирок, ҳисоб-китобларға қараганда, 2350 йилға бориб иқлим 8 даражаға кўтарилиши мумкин. Худо кўрсатмасину, агар шундай бўлса борми, инсониятни қандай ҳаф қарши олишини тасаввур қилиш кийин эмас. «Independent» газетасида ёзишларича, агар Гренландия музликлари бутунлай эриса, дунё океанларидаги сув сатҳи 7 метрға кўтарилиши илмий асосланган. У ҳолда денгиз бўйидаги қўллаб шаҳарлар, шу жумладан, Лондон, Бангладеш ва бошқа йирик манзилгоҳлар ҳам сув остида қолади.

20 МИНГ КИШИНИНГ УМРИ САҚЛАБ ҚОЛИНДИ

Иорданияда аввалги ҳафтада қамоққа олинган террорчилар мамлакатдаги ҳарбий разведка базасида одамларни заҳарловчи кучли портлаш содир этмоқчи бўлган экан. Худо кўрсатмасин, агар шу портлашни амалға оширишганда борми, 1 километр радиусдаги аҳоли, яъни 20 минг киши қирилиб кетган бўларди, дея хабар беради Арабистоннинг «Ал-Ҳаёт» газетаси тарқатган манбаларға асосланиб «Маарив» газетаси сайти.

Терговда аниқланишича, террорчилар кимёвий қурол ёрдамида учта, яъни ҳарбий базадан ташқари АҚШ элчионасини ва Оммондаги ҳукумат биноларидан бирини портлатишни режалашган.

Уларнинг «Ал-Қоида» террорчилик ташкилати раҳбарларидан бири Абу Мусаб ал-Заркави би-

лан алоқадорлиғи тергов жараёнида аниқланди. Таъкидлаш жоизки, Абу Мусаб ал-Заркави 2002 йил октябрда Америка дипломати Лоренс Фоли жонига қасд қилгани учун Иордания суди томонидан апрель бошларида сирдан ўлим жазосига ҳўкм этилган. Айрим манбаларда қайд этилишича, шу йил 11 март кўни Мадрида содир этилган террорчилик ақтларида ҳам унинг иштироки бўлган.

Манбаларда қайд этилишича, бундан бир неча кун аввал Иорданияда заҳарловчи портловчи моддалар ортилган 3 та юк машинаси қўлга олинган. Махсус хизмат ва полиция улар Суриядан келтирилганлигини айтмоқда. Ваҳоланки, Сурия билан чегаралар қаттиқ қўриқланади. Демак, бу ерда контрабанданинг ҳам қўли бор, дея баёнот берди Иордания ҳукумати.

7,7 МИЛЛИОНТА АВТОМОБИЛЬ ЧАҚИРИБ ОЛИНАДИ

Ролла-роса бир ой аввал Англиянинг «Land Rover» компанияси 1998 йилдан 2003 йилғача ишлаб чиқарилган ва Америкаға (107 мингта) ҳамда Европаға (59 мингта) сотилган «Land Rover Discovery» ва «Land Rover Defender» русумидаги автомобилларини тормоз тизимида носозликлар аниқланганлиғи боис таъмир учун чақириб олинишини маълум қилган эди. Ушанда «Subaru» компанияси ҳам 2001-2004 йилларда ишлаб чиқарилган ва Шимолий Америкаға сотилган 127580 та «Subaru Outback H-6» ва «Subaru Impreza WRX» русумидаги автомобилларни назорат-бошқарув тизимида аниқланган носозликлар учун қайта чақириб олинишини эълон қилган. Ҳозир улар чақириб бўйича АҚШда бешинчи ўринни олган. Биринчи э савдо шаҳобчасининг автомобиллини текинға таъмирлаб бериш мажбуриятини бўйниға олган.

Кўни кеча «General Motors» концерни ҳам худди шундай чақириқ билан автомобиль эгаларига мурожаат этди. Мазкур концерн бу йил 7,7 миллионта «Chevrolet Trailblazer» ҳамда «GMC Envoy» ва «Oldsmobile Bravada» русумидаги, 2001-2002 йилларда ишлаб чиқарилган автомобилларнинг хавфсизлик камарида аниқланган носозликларни сошлаб бериши лозим.

Дарвоқе, концерн ўтган йилги натижаларға кўра, сифатли автомобил чиқариш бўйича АҚШда бешинчи ўринни олган. Биринчи ўрин «Toyota»ға, кейинги ўринлар эса «Porsche», «BMW» ва «Honda»ларға насиб этган.

Шу ўринда бир таъкид: учала автокомпания мутахассисларининг айтишларича, автомобиллардаги носозликлар юзасидан ҳали бирорта шижоат тушгани йўқ. Бу носозликларнинг барчаси автокомпания мутахассислари томонидан аниқланган.

25 ЙИЛ АВВАЛГИГА ҚАРАГАНДА...

Кейинги 25 йил ичида москваликларнинг бўйи 6 сантиметрға узайибди, шу билан бирға чорак аср аввалги авлодига нисбатан тўлишган ҳам — 20 сантиметрға семирган. Бу ҳақда Internetдаги «Вести.Ру» сайти Тикувчилик санати илмий текшириш институти берган маълумотларға асосланиб хабар тарқатди.

Гап шундаки, яқинда институт мутахассислари Москва ва Москваостонасида яшовчи бир неча минг киши савлатини ўлчаб кўриб, шундай хулосаға келдилар ва тикувчилар учун янги ўлчамдаги манекен (кийимларни намойиш қилиш ёки ўлчаб кўриш учун гавада қолип)лар тайёрладилар.

Маълумотларға қараганда, эркакларнинг бел айланаси аёлларникидан ўтиб кетган. «Авваллари эркакларнинг бел айланаси 64-ҳажмиға тенг бўлган бўлса, эндиликда бу ўлчам 66,68 ва ундан ҳам юқори ҳажмларға тўғри келмоқда» дейди илмий текшириш институтининг катта илмий ходими Тамара Иванникова.

Бунға сабаб, мутахассисларнинг фикрича, кам ҳаракатлилик ва нотўғри овқатланишидир.

ҚУЮН «ХУЖУМИ»

Бангладеш шимолидаги туманларда юз берган табиий офат — 2 та қуюн натижасида 66 киши қурбон бўлди. Қутқарувчиларнинг маълумотларига қараганда, жароҳатланганлар сони 2 минг кишидан ортади. 15 та посёлка ер билан яқсон бўлди, 15 минг киши уй-жойсиз қолди, дейилади Hindustan Times ахборотида.

Ўзбекистон Республикаси Давлат-тижорат Халқ банкининг «Наврўз айёми» қисқа муддатли, ютуқли омонат тури бўйича 2004 йил 16 апрелда Қарши шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Ютуқ миқдори (сўм)	Вилоятлар	Халқ банки филиаллари	Халқ банки муассасалари	Ҳисоб varaқ рақами
500000	Тошкент	Оққўрғон	027-шаҳобча	НА1-40
100000	Фарғона	Учқўприк	Амалиёт бўлими	НА1-1
100000	Наманган	Учқўрғон	013-шаҳобча	НА1-32
100000	Тошкент	Оққўрғон	027-шаҳобча	НА1-4
100000	Тошкент	Зафар	019-шаҳобча	НА1-165
100000	Жиззах	Дўстлик	09-шаҳобча	НА1-389
50000	Тошкент	Чиноз	019-шаҳобча	НА1-123
50000	Наманган	Норин	012-шаҳобча	НА1-13
50000	Хоразм	Янгиариқ	01-шаҳобча	НА1-3
50000	Андижон	Избоскан	035-шаҳобча	НА1-1
50000	Тошкент	Оққўрғон	02-шаҳобча	НА1-92
25000	Хоразм	Гурлан	024-шаҳобча	НА1-1
25000	Андижон	Куйганёр	Амалиёт бўлими	НА1-9
25000	Жиззах	Дўстлик	07-шаҳобча	НА1-39
25000	Андижон	Шаҳрихон	Амалиёт бўлими	НА1-23
25000	Тошкент	Ангрен	020-шаҳобча	НА1-43
25000	Жиззах	Дўстлик	09-шаҳобча	НА1-197
25000	Тошкент	Оққўрғон	02-шаҳобча	НА1-59
25000	Наманган	Янгиқўрғон	010-шаҳобча	НА1-4
25000	Хоразм	Гурлан	Амалиёт бўлими	НА1-17
25000	Тошкент	Ангрен	026-шаҳобча	НА1-118

Ҳайъат ранси — Қарши шаҳар ҳоқими ўринбосари **Ш.ТУРСУНОВ**
 Масъул котиб — Халқ банки бошқаруви банк филиаллари фаолиятини ва жамғарма ишларини ривожлантириш департаменти директори **К.МАДРАҲИМОВ**

ООО «M-L INVEST»
Перечень пакетов акции выставяемых на биржевые торги для свободной продажи

№	Регион	Наименование отрасли и эмитента	Номинал (сум)	Предлагаемое количество акций для реализации (шт.)	Доля предлагаемая для реализации в %	Цена предложения, не ниже (сум)
1.	Каш. обл.	«Мелиокурилиш» ОАО	1 300	7 410	18,52	1460,00

Спорт баркамоллик манбаи

Ўз даврининг қомусий олими, дунёда «Авиценна» номи билан машҳур Абу Али ибн Сино бутун ҳаёти давомида ёзиб қолдирган тўрт юздан ортиқ асарларнинг асарияти инсон маънавий-руҳий камолотининг мезонини ташкил этувчи сўхат-саломатликнинг туб масалаларига бағишланган.

БИРИНЧИ ДАВО — ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ

нарсаларни англаш қалби; қалбнинг инсон ақлий фаолиятини бошқаришдаги ўрни.

Дарҳақиқат, бу фикрлар фалсафа, мантиқ нуктаи назаридан муҳим аҳамиятга эга бўлиб, инсон ҳис қилиш, эслаш — тасаввур этиш, фикрлаш, таққослаш, идрок ёрдамида табиатни тўла ва чуқур билишга одатланади.

Ибн Сино соғломлик, инсон меҳнат фаолиятида сезги аъзолари вазифаларини уқитиб, уни шундай тушунилади: сезги аъзоларида ташқи таъсир кучини қабул қилиш, шунингдек кучни ички қабул қилиш кучи сезги аъзолари ишига боғлиқ.

Кундалик фаолиятда жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш инсон танасининг кўникмалари тўлалигини, мукамаллигини тақозо этади.

Ибн Сино соғломлик, инсон меҳнат фаолиятида сезги аъзолари вазифаларини уқитиб, уни шундай тушунилади: сезги аъзоларида ташқи таъсир кучини қабул қилиш, шунингдек кучни ички қабул қилиш кучи сезги аъзолари ишига боғлиқ.

Кундалик фаолиятда жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш инсон танасининг кўникмалари тўлалигини, мукамаллигини тақозо этади. Улуғ алломанинг Х-ХI асрларда таҳлил қилган ушбу назарий қарашлари йиллар оша ўз моҳиятини йўқотмади.

Ибн Сино жамията ярамас ва зарарли ҳаракатларни йўқотиш учун аввало инсон ташқарида номмақул сифатларни (зўравонлик, ёлгончилик ва шунга ўхшаш)

ўзига сингирмаслигини, инсон сифатида бундай уятли қилиқлардан тийилишини, ёқимли хулқ эгаси бўлиши зарурлигини таъкидлайди.

Олим ўз изланишларида умрни завол қилишга олиб келадиган ноҳўя сабабларни чуқур таҳлил қилади. Наҳот йўллари кўрсатиб беради. Шу нуктаи назардан у ҳаракат жараёнини нафақат бир жойдан иккинчи жойга бориш

олиб чиқиш билан бирга юрт тарихида буюқ қомусий алломалар бўлиб қолдилар. Ибн Сино бадантарбия билан мунтазам, меъёрида шуғулланган инсон табиб муолажаси ва дори-дармонга муҳтож бўлмаслигини ўз илмий тажрибаларида исботлаб, бунинг назарий ва амалий қўллаш тартибини асослаб таҳлил этди.

Мунтазам шуғулланиш де-

жамаининг босқичма-босқич шуғулланиши, шу кунги жисмоний тайёргарлик даражаси деганда, айни вақтда эришилган тайёргарлик назарда тутилади. Мунтазам ва меъёрий шуғулланиш ўз навбатида ҳаракатларнинг қанчалик маҳорат, нафосат, қойилмақом ижро этилиши билан ривожлана боради.

Мамлакатимизда спортни ривожлантириш орқали соғлом авлодни тарбиялашга эришиш сари қилинаётган сазай-ҳаракатлар, аввало мамлакатимиз келажиги учун баркамол фарзандларни воёга етказишга қаратилган. Бу муҳим тадбирни амалга оширишда дастлаб ишни болаларнинг қалбидан спортга қизиқиш ва иштиёқ уйғотиш, шу орқали уларнинг соғлом, тетик, бақувват бўлиб ўсишларини таъминлаш назарда тутилади.

Бир сўз билан айтганда, жисмоний тарбия ва спорт авлодлар баркамоллигининг таянчи экан, бу борада минг йиллар илгари яшаб ўтган буюқ алломалар орзуларини ҳозирги янги илмий-техникавий ютуқлар билан биргаликда рўёбга чиқариш тарих, бугун ва келажак мутаносиблигининг пойдевори бўлиб хизмат қилади.

Комилжон ЮСУПОВ, Фатҳиддин НАСРИДИНОВ

Спорт

САИДА ЭМАС, МАНЗУРА

Газетамизнинг аввалги сонидан стол тенниси бўйича Душанбеда якуланган халқаро турнирда Саида Бурхонхўжаеванинг голиб чиқиши билан ривожлана боради.

Саида Эмомова

Саида Бурхонхўжаева бундан мунтазам ва меъёрий шуғулланиш ўз навбатида ҳаракатларнинг қанчалик маҳорат, нафосат, қойилмақом ижро этилиши билан ривожлана боради.

Мамлакатимизда спортни ривожлантириш орқали соғлом авлодни тарбиялашга эришиш сари қилинаётган сазай-ҳаракатлар, аввало мамлакатимиз келажиги учун баркамол фарзандларни воёга етказишга қаратилган.

Бир сўз билан айтганда, жисмоний тарбия ва спорт авлодлар баркамоллигининг таянчи экан, бу борада минг йиллар илгари яшаб ўтган буюқ алломалар орзуларини ҳозирги янги илмий-техникавий ютуқлар билан биргаликда рўёбга чиқариш тарих, бугун ва келажак мутаносиблигининг пойдевори бўлиб хизмат қилади.

диган XXVIII ёзги Олимпия ўйинларида Ватанимиз шарафини ҳимоя қилди. Эслатиб ўтамиз, ҳозиргача олимпиадаги йўлнамани қўлга киритган спортчиларимиз сонини 45 нафарга етди.

Эркин ХОЛБОБО

Суратда: турнир голиби Манзура Иноятова

МАРАДОНА КАСАЛХОНАГА ТУШДИ

Диого Марадона

Машҳур футболчи Диого Марадона Буэнос-Айресдаги ҳусусий «Суизо Аргентина» шифохонасига ётқизилди.

Гап шундаки, 43 ёшли Марадонага фаол даволаш курси ўташга тўғри келди. Ҳатто шифокорлар сунъий нафас олдириш аппарати билан ҳам фойдаланишди.

Марадона 1986 йили Аргентина терма жамоасининг Мексикада ўтказилган жаҳон чемпионатида ғалаба қилишига катта ҳисса қўшган. Халқаро футбол федерацияси эса 2000 йили Пеле билан Марадонани футбол тарихидаги энг яхши футболчилар деб атаган.

Мухаммад Юсуф таваллудининг 50 йиллиги олдидан

ОСМОНҚАЛЬ ИНСОН ЭДИ...

Мухаммад билан ўтган асрнинг 80-йилларида «Тошкент оқшоми» газетасида ишлаб юрган кезларида тушлик пайти гоҳ-гоҳ кўришиб турардим бир-биримиз билан унақанги яқин мулоқотда бўлмаган эдик.

Бундай дейишимнинг сабаби ҳам бор: турмуш ўртоғимнинг оғир бегоблиги сабабли вақтинча уйда ўтириб ишлашимга тўғри келди.

Тахририятга кунора келиб-кетавдим, бироқ Мухаммаднинг эшигини четлаб ўтолмасдим, бирров бўлса ҳам кўришга ўтардим.

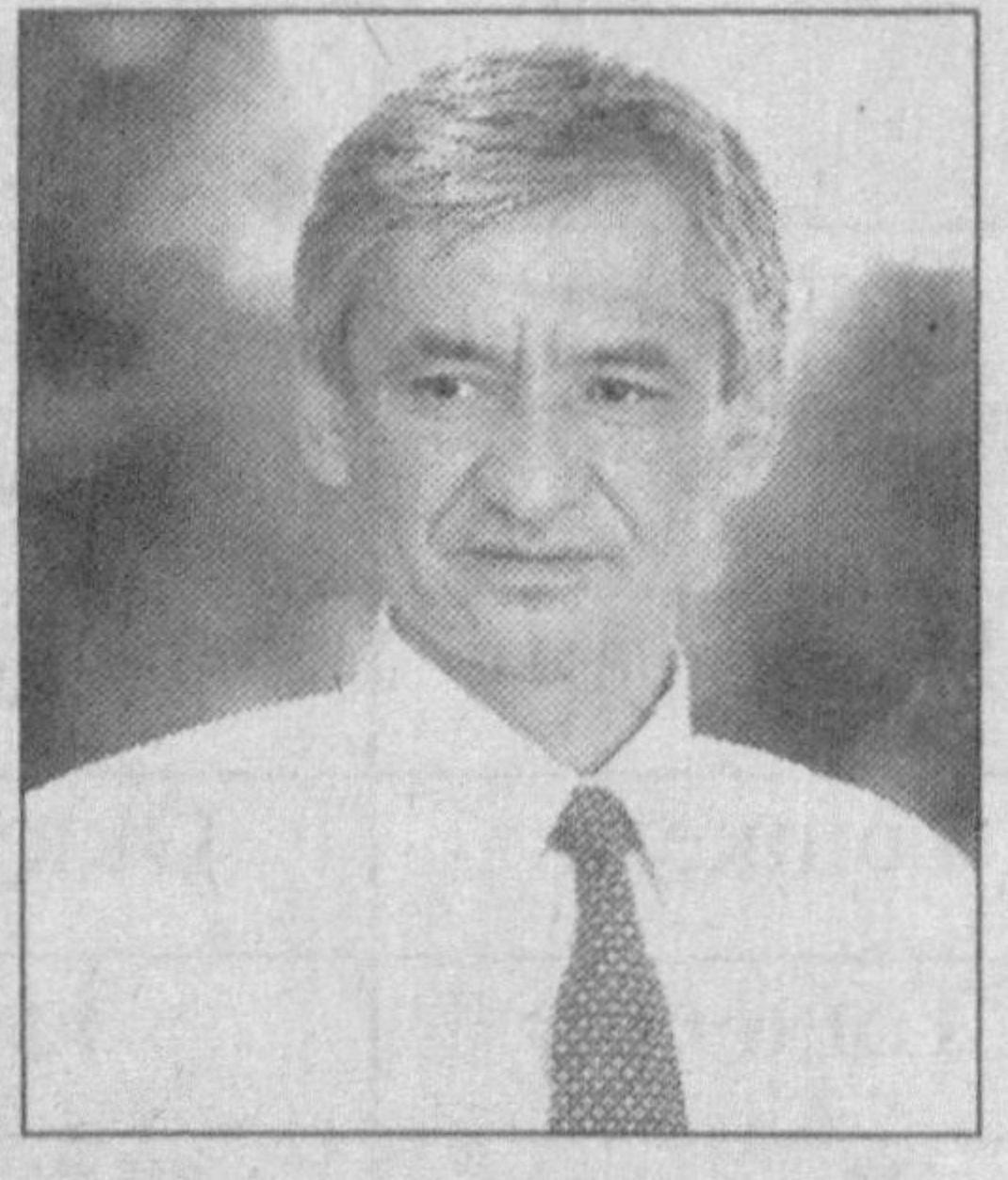
Бундай дейишимнинг сабаби ҳам бор: турмуш ўртоғимнинг оғир бегоблиги сабабли вақтинча уйда ўтириб ишлашимга тўғри келди. Мухаммад эса мен ўтирган хонада айнан, менинг курсимда ўтириб, ишлаш бошлади.

Тахририятга кунора келиб-кетавдим, бироқ Мухаммаднинг эшигини четлаб ўтолмасдим, бирров бўлса ҳам кўришга ўтардим. Бунинг устига баъзи бир ҳужжатларим шу хонада сақланганга ҳам мени бу ерга тез-тез кириб-чиқишга ундарди.

Ҳа, у ана шундай ориятли йигит эди. Аслида ҳам бундай гапларни белида белбоғи бор асл йигитларгина айта олади.

Ҳа, у ана шундай ориятли йигит эди. Аслида ҳам бундай гапларни белида белбоғи бор асл йигитларгина айта олади. Очқич кўнгили, самимий, дилида гарди йўқ ҳақиқий инсонгина ана шундай андиша билан чуқур мулоҳаза юрита олади.

Газета-журналларда босиб-чиққан шеърларини ўқиб

Мухаммад Юсуф

қолсам, унинг орқича мақтовларни хушқўрмаслигини яхши билганим учун ҳам, зўр ёзбисиз деган гапларни айтишдан ўзимни тиярдим, аммо кўлтас-кўлтагудек, мактаса-мактасгудек ўта таъсирли шеърлар ёзарди.

Айниқса, унинг қалбимга яқин ҳаяжонли бир шеърини ҳамон жон ичида сақлаб келаман, чунки бу шеър турмуш ўртоғим дард азобини тортиб ётган оғир кунларда бошимдан ўтказган изтиробли онларни ҳар сонияда менга эслатиб туради:

Сиз — аччиқ қисматим, сиз — изтиробим, сиз — ширин дардимсиз, ширин азобим, сиз — меннинг кўнлардан топган офтобим, Ерларда йўқотган кўзунингиз...

Табиат ва биз

Табиат мўъжизаларга бой. Баъзан кузатиб ҳайратдан ёқа ушлайсиз. Шундай антиқа, мўъжизалардан бири Қоракўлди.

ҚОРАКЎЛНИ БИЛАСИЗМИ?

Қўл сувининг қорамтир тусда бўлишидир. Улуғвор тоғлар билан ўралган ва афсонавий кўлнинг майдонини 364 квадрат километри ташкил қилади.

Ҳар гал қадрдон даргоҳимга ўтганимда ўша хона кўзимга қўйиладиган тафти, иссиқ кўриनावеради. Бир лаҳза тўхтаман, қани энди мўъжиза юз берса-ю, Мухаммаднинг ичкарисидан офтобдай чарқлаб чиқиб келса!

Миршароф МУҲСИМОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист

Ҳикматли сўзлар маъноси

Ойда келсин, омон келсин. Бу мақолни кўпроқ қариялар ишлатишади.

ОЙДА ҲАМ ДОҒ БОР

«Тун қоронғусини ёритиб турадиган шундай ёруғ, тиник, чароғон Ойнинг ҳам бетидоғ бўлгани сингари, яхши деб ҳисобланган, ном олган, тан олинган ҳар қандай кимсаннинг ва нарсанинг ҳам бирор жуъзий камчилиги, нуқсонини, айби бўлади.

Бир сўз билан айтганда, жисмоний тарбия ва спорт авлодлар баркамоллигининг таянчи экан, бу борада минг йиллар илгари яшаб ўтган буюқ алломалар орзуларини ҳозирги янги илмий-техникавий ютуқлар билан биргаликда рўёбга чиқариш тарих, бугун ва келажак мутаносиблигининг пойдевори бўлиб хизмат қилади.

Бир сўз билан айтганда, жисмоний тарбия ва спорт авлодлар баркамоллигининг таянчи экан, бу борада минг йиллар илгари яшаб ўтган буюқ алломалар орзуларини ҳозирги янги илмий-техникавий ютуқлар билан биргаликда рўёбга чиқариш тарих, бугун ва келажак мутаносиблигининг пойдевори бўлиб хизмат қилади.

«ТОШРАБОТ» ТИББИЙ МАСКАНЛАРИ

Қизилтепа туманидаги «Тошработ» ширкат ҳужалигида 27 минг аҳоли истиқомат қилади. Аммо, ҳужаликдаги 50 ўринли касалхона замон талабларига тўлиқ жавоб бера олмасди.

ларидидаги шифо масканлари ана шулар жумласидандир. Энг қувонарли томони шундаки, мазкур ҚВПлар жаҳон андозаларига мос замоний тиббий асосб-ускуналар билан таъминланган.

«НАВРҮЗ ДЕҲҚОН БОЗОРИ» ОАЖНИНГ

Table with financial data for Navruz Bazaar OJSC, including revenue, expenses, and profit for 2004.

Table of contents for the newspaper, listing sections like Bosh Muharrir, Tafhir Hay'ati, Muassis, and various regional news items.